

Sygn. akt VII U 849/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy J. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 18 maja 2017 r., nr: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 22 czerwca 2017 r. **J. O.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 18 maja 2017 r.

nr (...) w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

W uzasadnieniu odwołujący wyjaśnił, że wraz z W. B. zarejestrował spółkę cywilną (...) od dnia 15 września 1995 r. Wskazał również, że jako jeden ze współników uległ wypadkowi i pozostawał bez zdolności do pracy w spółce będąc na zwolnieniu lekarskim w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 27 sierpnia 1999 r. oraz pobierając świadczenie rehabilitacyjne w okresie od 28 sierpnia 1999 r. do 15 stycznia 2000 r. Wraz ze współnikiem odwołujący zdecydował, że nie będą wykonywać zaleceń znowelizowanej ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i nie będą rejestrować się w gminnej ewidencji działalności gospodarczej lub KRS, co w ich ocenie miało spowodować samoczynne wygaśnięcie spółki. Decyzja o wykreśleniu spółki została jednak wydana dopiero w dniu 28 maja 2000 r. z wstecznym terminem obowiązywania od 1 stycznia 2001 r., wobec czego odwołujący wraz ze współnikiem złożyli w Urzędzie Skarbowym dla W. oświadczenie o zawieszenie działalności z dniem 1 stycznia 2002 r. Odwołujący wskazał również, że od 1 marca 2000 r. był zatrudniony w (...) i kwestia prowadzonej przez niego działalności była wówczas wyjaśniana, a po złożeniu wyjaśnień został zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia.

W tych okolicznościach zdaniem odwołującego twierdzenia organu rentowego o prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej nie są prawdziwe. Odwołujący podkreślił również,

że na skutek braku dokumentów firmy, śmierci drugiego współnika oraz znaczny upływ czasu nie jest w stanie wyjaśnić niczego więcej, niż miało to miejsce dotychczas, zaś o statusie spółki świadczą przedłożone dokumenty (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 lipca 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że odwołujący został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 stycznia 1999 r. Z uzyskanych z Urzędu (...) W. informacji wynika, że odwołujący figurował jako wspólnik spółki (...) s.c. W związku z niedostosowaniem formy prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 31 marca 2001 r., tj. dokonania odrębnej rejestracji każdego ze wspólników, wpis został wykreślony z dniem 1 stycznia 2001 r. Jednocześnie w okresie od 1 marca 2000 r. do 31 października 2003 r. odwołujący był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o. W oparciu o powyższe ustalenia organ rentowy wydał skarżoną decyzję uznając, że odwołujący prowadził działalność gospodarczą w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2001 r. i w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 29 lutego 2000 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z ww. tytułu (odpowiedź na odwołanie k. 10-11 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący J. O. prowadził działalność gospodarzą jako wspólnik w firmie (...) s.c. Drugim ze wspólników był W. B.. Spółka została zarejestrowana w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Gminy W. w Dzielnicy P. z dniem 11 września 1995 r. pod numerem (...). Jako przedmiot działalności określono publiczny transport drogowy, przewóz towarów, handel i pośrednictwo handlowe artykułami przemysłowymi. Z tytułu prowadzonej działalności odwołujący został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych od 1 stycznia 1999 r. (zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 6 a.s., zeznania odwołującego k. 34 a.s., pismo z Urzędu Miasta (...) W. z 28.03.2017 r., druk ZUS ZFA – nieoznaczona karta a.r.).

W okresie od 1 stycznia 1999 r. do 27 sierpnia 1999 r. odwołujący przebywał na zasiłku chorobowym, natomiast od 28 sierpnia 1999 r. do 15 stycznia 2000 r. przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym (informacja z ZUS Oddział w O. k. 26 a.s.).

W dniu 1 marca 2000 r. odwołujący podjął zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o., gdzie pracował do dnia 31 października 2003 r. (informacja w ZUS – nieoznaczona karta a.r.).

Odwołujący złożył ostatnią deklarację PIT-5 oraz wpłatę podatku z tytułu prowadzonej z działalności za listopad 2001 roku oraz zeznanie roczne PIT-33 za 1999 rok (informacja od Naczelnika US W. z dnia 14.03.2006 r. – nieoznaczona karta a.r.).

W styczniu 2002 roku J. O. i W. B. złożył oświadczenia o zawieszeniu działalności firmy (...) s.c. od dnia 1 stycznia 2002 r. (oświadczenia odwołującego i W. B. – nieoznaczone karty a.r.).

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym osoby prowadzące działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej mieli obowiązek dostosowania formy jej prowadzenia do wymagań ustawy Prawo działalności gospodarczej w terminie do 31 marca 2001 r. poprzez odrębną rejestrację każdego ze wspólników w gminnej ewidencji działalności gospodarczej lub w rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Ani odwołujący, ani jego wspólnik nie dokonali odrębnej rejestracji każdego ze wspólników w gminnej ewidencji działalności gospodarczej lub w Krajowym Rejestrze Sądowym do 31 marca 2001 r. W związku z powyższym na podstawie decyzji Urzędu Miasta (...) W. z dnia 28 maja 2002 r. nr (...) spółka (...) s.c. została wykreślona z ewidencji działalności gospodarczej z dniem 1 stycznia 2001 r. (decyzja z 28.05.2002 r. k. 4-5 a.s., pismo z Urzędu Miasta (...) W. z 28.03.2017 r. – nieoznaczona karta a.r.).

Pismem z dnia 20 marca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zawiadomił J. O. o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia okresu podlegania przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Po przeprowadzeniu postępowania ww. organ rentowy wydał w dniu 18 maja 2017 r. decyzję nr (...) na podstawie której stwierdził, że J. O. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnego podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 29 lutego 2000 r. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, decyzja ZUS z 18.05.2017 r. – nieoznaczone karty a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy i akt organu rentowego, a także w oparciu o zeznania odwołującego. Zebrane w toku postępowania dowody były w pełni wystarczające do poczynienia ustaleń istotnych z perspektywy sporu w niniejszej sprawie oraz wydania rozstrzygnięcia. Ustalony przez Sąd stan faktyczny był bezsporny, strony nie kwestionowały przeprowadzonych w toku postępowania dowodów, wskazywały na te same okoliczności, a ich stanowiska różniły się jedynie w zakresie zastosowania przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. O. było niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się wokół kwestii podlegania przez odwołującego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m. in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych (art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s.). Obowiązek ubezpieczeń społecznych osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą powstaje z dniem rozpoczęcia działalności rodzącej obowiązek ubezpieczenia, a ustaje z dniem zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 13 pkt 4 u.s.u.s.). W myśl art. 11 ust. 2 u.s.u.s. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi, ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a u.s.u.s. osoby będące pracownikami, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, chyba, że złożą wniosek o objęcie ich dobrowolnymi ubezpieczeniami emerytalnymi również z innych tytułów. Ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od minimalnej kwoty wynagrodzenia, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów.

Artykuł 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 u.s.u.s. kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc, to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku, a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 u.s.u.s. i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń. Ubezpieczenie powstaje zatem z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający

powstanie prawa z chwilą ziszczenia się jego ustawowych przesłanek (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2016 r. III AUa 264/16).

Po rozpatrzeniu niniejszej sprawy Sąd zważył, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo orzekł o okresie podlegania przez odwołującego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W niniejszej sprawie bezspornym jest, że J. O. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c., zarejestrowaną we wrześniu 1995 roku. Odwołujący został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 stycznia 1999 r. Jak dodatkowo wynika

z załączonych do akt rentowych informacji z Urzędu Skarbowego, odwołujący figurował

w ewidencji podatkowej jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od lutego 1998 r. Odwołujący składał deklaracje podatkowe do listopada 2001 roku, a ostatnie zeznanie roczne PIT-33 złożył za rok 1999. W tych okolicznościach zdaniem Sądu organ rentowy miał podstawy do stwierdzenia, że J. O. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą – wspólnik spółki cywilnej – w okresie wskazanym w treści skarżonej decyzji. W myśl cytowanych wyżej przepisów trwało ono bowiem od dnia zarejestrowania odwołującego, tj. od dnia 1 stycznia 1999 r., do dnia,

w którym doszło do zbiegu tytułów ubezpieczeń – ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej oraz ubezpieczenia z tytułu stosunku pracy w (...) Sp. z o.o., to jest do dnia 29 lutego 2000 r. Od 1 marca 2000 r. odwołujący był już zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o., a ponieważ osiągał wynagrodzenie wyższe niż minimalne, to stosunek pracy stanowił dla niego nowy tytuł obowiązkowego ubezpieczenia.

Podkreślić należy, że w niniejszej sprawie nie ustalono żadnych okoliczności przemawiających za uznaniem, że działalność nie była przez odwołującego prowadzona. Choć odwołujący nie formułował takiego stanowiska wprost, to zdawał się podnosić kwestię, zgodnie z którą w spornym okresie podlegania uznanym przez ZUS faktycznie

nie wykonywał działalności gospodarczej. Jedną z tych okoliczności był fakt przebywania

na zasiłku chorobowym a potem na zasiłku rehabilitacyjnym. Fakt przebywania na ww. świadczeniach z ZUS nie neguje jednak istnienia podstawy podlegania ubezpieczeniom społecznym, co odwołujący sam przyznał w piśmie procesowym z dnia 15 listopada 2017 r. Wskazać należy, że ani odwołujący, ani jego wspólnik, w okresie trwania

niezdolności odwołującego do prowadzenia działalności nie dokonali jej zawieszenia. Miało to miejsce dopiero w okresie późniejszym. Sąd miał na względzie, że w sprawie odwołującego zaistniała pewna nieścisłość, gdyż na początku

2002 roku wraz ze wspólnikiem złożył w Urzędzie Skarbowym w W. oświadczenie, zgodnie z którym działalność firmy (...) s.c. ulega zawieszeniu od 1 stycznia 2002 r., a następnie Urząd Miasta (...) W. wydał

w dniu 28 maja 2002 roku decyzję o wykreśleniu spółki od 1 stycznia 2001 r. ze względu

na niespełnienie przez odwołującego ani jego wspólnika obowiązku osobnej rejestracji jako wspólników w gminnej ewidencji działalności gospodarczej ani KRS, co w istocie czyni zawieszenie działalności gospodarczej niebyłym, skoro

spółka została efektywnie wykreślona z terminem wcześniejszym. Powyższe nie zmienia jednak faktu, że okoliczności te wystąpiły już po wystąpieniu zbiegu ubezpieczeń odwołującego, który miał miejsce na przełomie lutego i marca

2000 roku. Organ rentowy, wbrew twierdzeniom odwołującego, kwestii tej

nie pominął, gdyż wspominał o niej w skarżonej decyzji, nie miała ona jednak znaczenia

dla ostatecznego ustalenia okresu podlegania przez odwołującego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał odwołanie J. O.

za niezasadne. Odwołujący nie wykazała podstaw do zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ta zaś, jak wynika z ustalonych przez Sąd okoliczności prawnych i faktycznych, była prawidłowa i zgodna z prawem. Względem powyższego przedmiotowe odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł w sentencji wyroku.

SSO Zbigniew Szczuka

Zarządzenie: (...)

(...)